

گزارش جلسات برگزار شده توسط گروه‌های علمی

فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

گروه علمی: علوم بالینی تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۲/۰۴/۲۸ جلسه شماره ۲۹۲

موضوع/ موضوعات جلسه: ۱- بررسی شرایط آموزش پزشکی، ۲- مروری بر تجربیات حاصل از اپیدمی آنفلوانزا ۱۹۱۸ در کشور، ۳- طرح پژوهشی "تبیین خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی سلامت مبتنی بر اصول و ارزش‌های انسانی اسلامی-جهت تحقق عدالت در سلامت و پاسخگویی و ارائه خدمات درمانی مطلوب به مردم"، ۴- طرح پژوهشی "ارایه مدل برای بکارگیری از توصیه‌های علمی مبتنی بر شواهد در علوم بالینی به سیاستگذاران"

اعضای حاضر در جلسه (حضور، مجازی): آقای دکترسیدمحمدرضا کلانترمتمدی، آقای دکتر سیاوش صحت، آقای دکتر مسعود پورمقدس، آقای دکتر یدالله زاهدپاشا، آقای دکترحمید سهراب پور، آقای دکترحسن عارفی، آقای دکترخلیل انصارین، آقای دکتر پیمان ادیبی، آقای دکتر محمد پژوهی، آقای دکتر احمدخالق نژادطبری، آقای دکتر غلامعلی معموری، آقای دکتر جواد مرتضوی، آقای دکتر علی محمد ملتی، آقای دکتر امیرعباس مؤمنان، آقای دکتر احمدرضا جمشیدی، آقای دکتر محسن نوروزی‌نیا، آقای دکتر محمدعلی جوادی

خلاصه موضوع/ موضوعات مطرح شده در جلسه: ۱- در ارتباط با بررسی شرایط آموزش پزشکی در کشور ضمن اشاره به پژوهش‌هایی که بصورت برون‌سازمانی در دو مقطع زمانی در سال‌های ۱۳۵۳ و ۱۳۸۶ در ارتباط با ارزیابی کیفیت آموزش پزشکی در ایران انجام شده بود، مطالبی ارائه شد، بدنبال این دو پژوهش در سال ۱۳۹۶ نیز تحقیق مشابهی به انجام رسید که همگی نشان‌دهنده افت کیفیت در روند آموزش در مراکز آموزش علوم پزشکی بوده است. کاهش کیفیت آموزش به موارد متعددی وابسته است، جذب اعضای هیئت علمی، کاهش کیفیت در آموزش به دانشجویان، کاهش کیفیت اطلاعات علمی مورد استفاده برای دانشجویان از جمله این موارد است. بنظر می‌رسد می‌بایست بازنگری کلی در تمام جوانب آموزش دانشجویان و همچنین امنیت مالی و اقتصادی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها انجام شود تا نسبت به بهبود در کیفیت آموزش اقدامات اساسی و جبرانی صورت پذیرد. کاهش تعداد پذیرش دانشجویان، کاهش تعداد دانشکده‌های علوم پزشکی در سراسر کشور از دیگر اقداماتی است که به افزایش کیفیت فارغ‌التحصیلان کمک خواهد کرد.

۲- در بخش دوم جلسه موضوع اپیدمی آنفلوانزا در سال ۱۹۱۸ مورد بررسی قرار گرفت. استفاده از تجربه‌های حاصل از فراگیری بیماری در جامعه می‌تواند در برنامه‌ریزی آتی جوامع بشری مورد استفاده قرار گیرد. تاریخ‌نگاری اپیدمی بیماری آنفلوانزا در سال ۱۹۱۸ و تبعات حاصل در جامعه ایران به بحث گذاشته شد. در این گزارش بطور مشروح براساس اسناد و مقالات علمی شرایط کشور در برخورد با اپیدمی آنفلوانزا توضیح داده شد. ظرفیت پذیرش

بیمارستان‌ها، واکنش سیاستگذاران بهداشتی وقت و شرایط اجتماعی و اقتصادی کشور همگی نشان‌دهنده وضعیت اضطراری و خاص در جامعه بود. استفاده از تجربه مدیریت شرایط بحران در سلامت و نقش سیاستگذاران و انسجام سازمان‌های ذی‌ربط می‌تواند در کنترل و پیگیری شرایط بحرانی بسیار موثر باشد. دو موضوع مطرح شد: ۱- آیا امکان تشخیص ویروس آنفلوانزا در آن شرایط در کشور وجود داشته است؟ ۲- آیا امکانات و شرایط درمان بیماری‌ها در آن مقطع زمانی اجازه عملکرد بهتر را برای کنترل و درمان در جامعه فراهم می‌ساخت؟ به هر حال پاسخ به هر دو پرسش در گروه مطرح و مقرر شد به منظور استفاده از تجارب و اطلاعات دقیق نسبت به برگزاری نشست به همین منظور در فرهنگستان با حضور صاحب‌نظران اقدام شود. ۳- در بخش پایانی گزارش طرح پژوهشی "تبیین خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی سلامت مبتنی بر اصول و ارزش‌های انسانی اسلامی-جهت تحقق عدالت در سلامت و پاسخگویی و ارائه خدمات درمانی مطلوب به مردم" و طرح "ارایه مدل برای بکارگیری از توصیه‌های علمی مبتنی بر شواهد در علوم بالینی به سیاستگذاران" توسط مجریان طرح‌ها ارائه و مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

رئوس نتایج مذاکرات در جلسه: بررسی وضعیت آموزش پزشکی در مقاطع متفاوت زمانی در کشور منجر به یافته‌هایی شده است که می‌تواند نسبت به ارائه راه‌حل‌های مناسب مورد استفاده قرار گیرد، مواردی همچون کاهش ظرفیت پذیرش دانشجویان، کاهش تعداد دانشکده‌های علوم پزشکی، ارتقاء سطح علمی اعضای هیئت علمی، تامین تعداد مناسب این اعضا و همچنین تامین منابع مالی برای معیشت اعضای هیئت علمی در بهبود شرایط فعلی بسیار موثر است. در بخش دوم جلسه با توجه به اهمیت واکاوی اطلاعات تاریخی ناشی از همه‌گیری بیماری‌ها در کشور، در ادامه کار لزوم برگزاری نشست با حضور متخصصین در رشته‌های مرتبط با استفاده از ظرفیت‌های موجود در فرهنگستان بنا به نظر گروه حکمت، طب سنتی و طب دوران تمدن اسلام و ایران پیشنهاد شد.

توصیه‌های مطرح شده برای پیگیری: مقرر شد موارد مرتبط با افزایش کیفیت آموزش پزشکی طی نامه‌ای در اختیار معاون محترم علمی فرهنگستان قرار داده شود. همچنین مکاتبه‌ای از طرف گروه حکمت، طب سنتی و طب دوران تمدن اسلام و ایران برای تشکیل گروه تخصصی با حضور متخصصین بیماری‌های عفونی، اپیدمیولوژی، نمایندگان از گروه حکمت، طب سنتی و طب دوران تمدن اسلام و ایران و گروه علوم بالینی تهیه و به معاونت محترم علمی ارسال شود.

سایر موارد مهم